

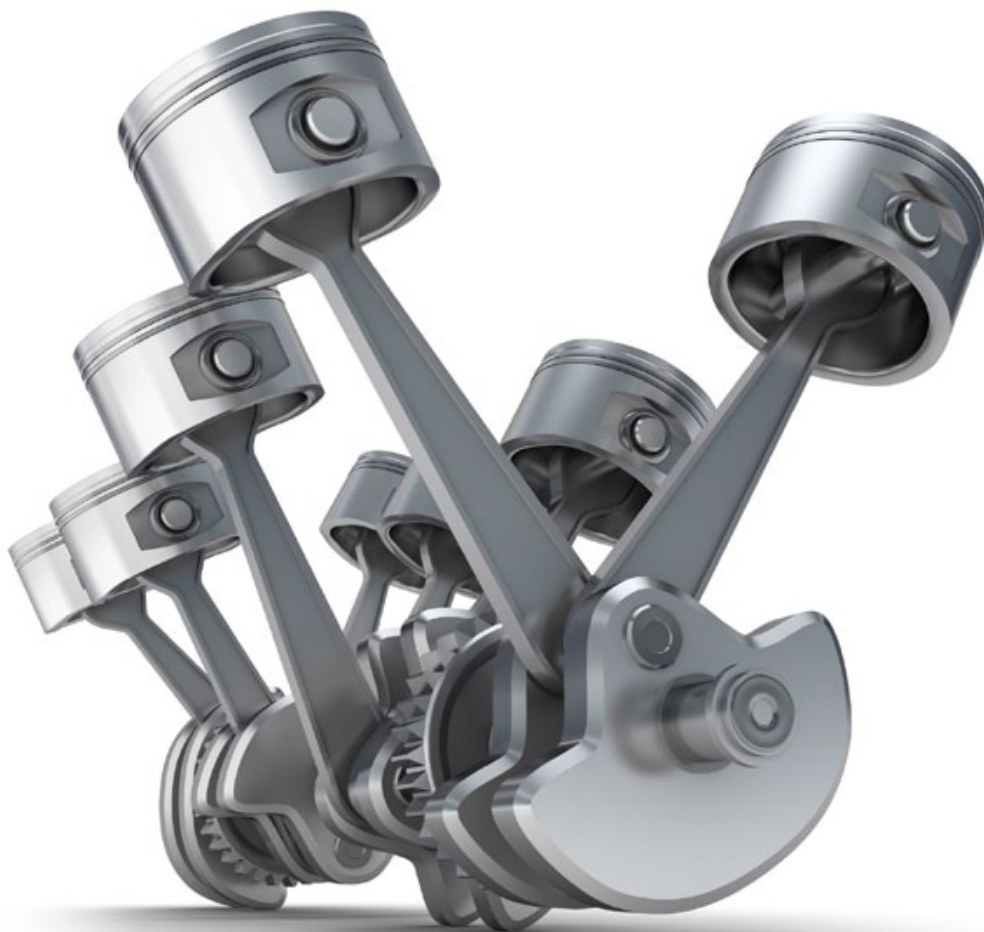

PRIVREDNA/GOSPODARSKA
KOMORA FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE

Broj 134 godina XIV juli/srpanj - avgust/kolovoz 2014.

GLASNIK

ISSN 1840-0310

Sjednica Odbora Udruženja metalne i elektro industrije

NASLIJEĐENI STARI PROBLEMI

Informativna radionica

PRIPREMA APLIKACIJA ZA GRANT SREDSTVA

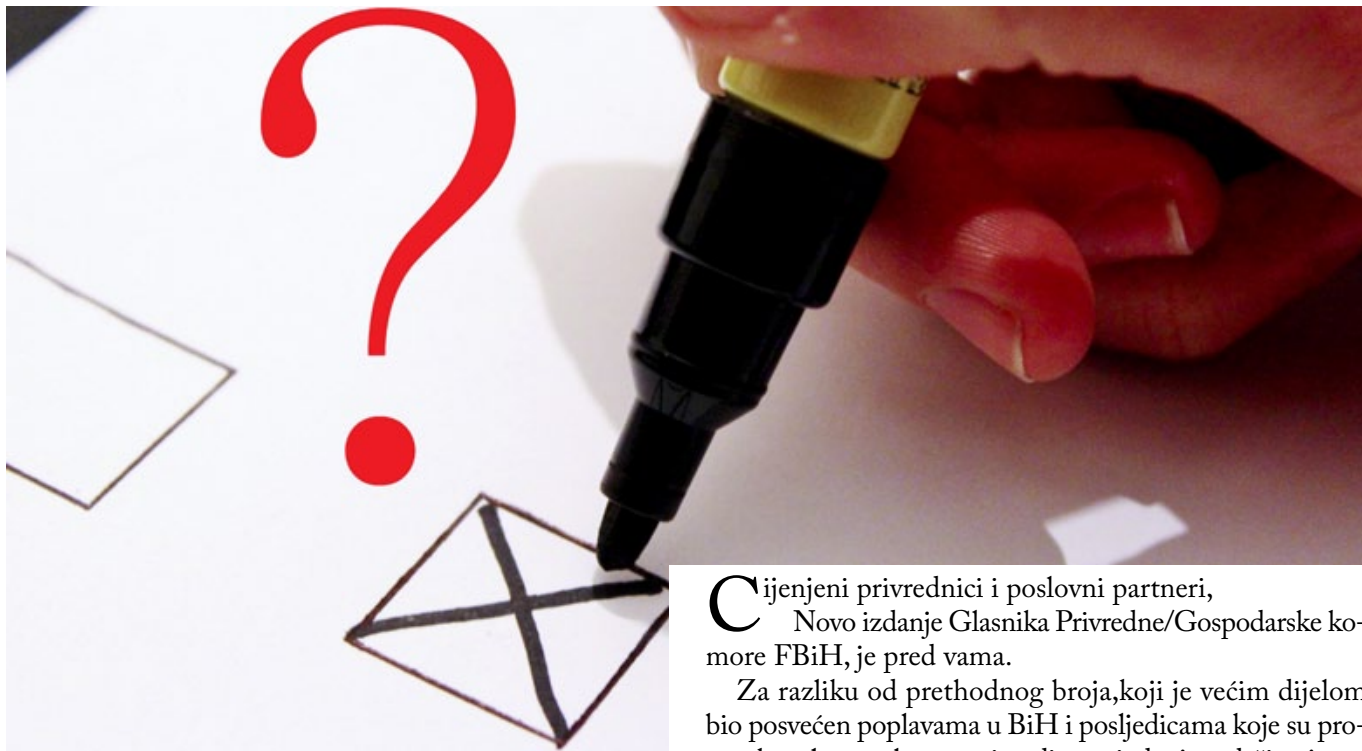
ISSN 1840-0310

9 771840 031004

U susret izborima

Cijenjeni privrednici i poslovni partneri,
Novo izdanje Glasnika Privredne/Gospodarske komore FBiH, je pred vama.

Za razliku od prethodnog broja, koji je većim dijelom bio posvećen poplavama u BiH i posljedicama koje su proizrokovale, posebno u privredi, ovo izdanje sadrži najznačajnije informacije iz aktivnosti Komore i osvrt na najvažnije aktivnosti u privrednom životu.

August, prije svega, zbog ljetnog perioda uglavnom rezervisan za godišnje odmone, nije mjesec intenzivnih aktivnosti. No, bez obzira, na to Redakcijski odbor P/GKFBiH se potrudio da vam prezentira, nadamo se, zanimljive sadržaje.

Koristimo priliku da u ovom broju najavimo i aktivnosti u izbornom procesu za organe P/GKFBiH. Planirani završetak izbornih aktivnosti uključujući i konstituisanje organa, obaviti će se do kraja septembra 2014. godine.

Izborni proces se odnosi na izbore za Skupštinu (50 zastupnika), Upravni odbor (11 članova), Nadzorni odbor (pet članova) i izbor predsjednika i potpredsjednika Komore. U izbornom postupku vodit će se računa o članstvu u Komori (s obzirom na neobavezno članstvo), o privrednoj djelatnosti privrednog društva, plaćanju članarine, te o drugim kriterijima utvrđenim Zakonom, opštim aktima Komore i izbornim odlukama.

Novosti iz Evropskog zakonodavstva je tema koja u svakom izdanju našeg glasnika donosi važne novine. U ovom broju prezentirao vam šta Evropska unija propisuje o Zaštiti prava intelektualnog vlasništva.

Na stranicama koje slijede donosimo i druge interesantne sadržaje, a posebno pominjemo rubriku Predstavljama u kojoj je, ovaj put, naš "gost" uspješna kopanija za trgovinu na malo Bingo d.o.o. Tuzla.

Hvala vam na ukazanom povjerenju i saradnji.
Avdo Rapa, predsjednik P/GKFBiH

IMPRESUM

GLASNIK

GLASNIK
Privredne/Gospodarske komore
Federacije Bosne i Hercegovine
Godina XIV
juli/srpanj - avgust/kolovoz 2014.
Adresa: Privredna/Gospodarska komora
Federacije Bosne i Hercegovine
- za Glasnik -
Branislava Đurđeva 10/IV
71000 Sarajevo
Kontakt: info@kfbih.com
Telefoni: 033/566 300, 217 782
Faks: 033/217 783
www.kfbih.com
Priprema:
Poslovni glasnik d.o.o. Sarajevo
Marka Marulića 2, 71000 Sarajevo
033 710 340
poslovniglasniksarajevo@bih.net.ba

Naslijeđeni stari problemi

Odbor Udruženja metalne i elektro industrije Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH 4. 7. 2014. godine održao je sjednicu u prostorijama P/GKFBiH u Sarajevu. Na sjednici je konstituisan Odbor za mandatni period 2014 – 2018. godina, izabran predsjednik, podpredsjednik Odbora i Etički savjet Udruženja.

Za predsjednika Odbora jednoglasno je izabran Kasim Kotorić, izvršni direktor u Pobjedi d.d. Tešanj, a za potpredsjednika Sead Gušmirović, direktor sektora u Energoinvestu d.d. Sarajevo. Odbor čine: Nermin Džindić – Pretis d.d. Vogošća, Damir Ikanović – Helios d.d. Banovići, Fadil Novalić – TMR d.o.o. Sarajevo, Mirsad Hajrić – Zupčanik d.o.o. Tešanj, Senad Hadžimuratović – MDG International d.o.o. Vogošća, Anera Dučić-Hurić – Unis Ginex d.d. Goražde, Jasmin Badžak – SurTec Eurosaj d.o.o. Konjic, Šaćir Herić – Igman d.d. Konjic, Mirza Kovačević – BNT Hidraulika d.d. N.Travnik, Enzar Bukarić – Saraj Komerc d.o.o. G. Vakuf - Uskoplje, Benjamina Memića – Em Onix d.o.o. Lukavac, Radenko Đurković – Krivaja metali d.o.o. Zavidovići, Zuhdija Aganović – Gikil d.o.o. Lukavac, Enis Nišić – Deling d.o.o. Tuzla i Enes Pjano – Hella Bekto industries d.o.o. Goražde.

Za predsjednika Etičkog savjeta Udruženja metalne i elektro industrije P/GKFBiH jednoglasno je izabran Omer Delalić – Deling d.o.o. Tuzla, te članovi Anera Dučić-Hurić – Unis Ginex d.d. Goražde i Radenko Đurković – Krivaja metali d.o.o. Zavidovići.

Na sjednici je razmatran Program rada Udruženja za 2014. i 2015. godinu, te date smjernice za rad i način realizacije zadataka koje je donijela Skupština Udruže-

nja. Neki od zadataka Odbora u budućem periodu jeste i djelovanje prema resornim ministarstvima Vlade Federacije BiH i Vijeću ministara BiH na poduzimanju aktivnosti na zaštiti i stimuliranju domaće proizvodnje na način da se u BiH primjenjuje preferencijalni tretman za domaće proizvođače u vrijednosti 15% do vremena ulaska BiH u EU, te provođenje mjera za ublažavanje i prevazilaženje stanja u privrednim subjektima koji su pogođeni majskim poplavama i klizištima.

Naglašena je potreba promocije domaće proizvodnje, proizvoda i usluga kao važan segment u postupku razvoja domaće ekonomije. Samim tim potrebno je razvijati svijest o kupovini domaćeg, te ukazati da time u konačnici stvaramo nova radna mjesta.

Razmatrani su članovi 73. i 75. Zakona o građevinskom zemljištu FBiH, koji dovode u neravnotežan položaj vlad-

nike nekretnina u odnosu na korisnike nekretnina u državnom vlasništvu. U pojedinim općinama FBiH obračunava se i naplaćuje naknada za korištenje građevinskog zemljišta i za nekretnine u privatnom vlasništvu tj. obračunava se naknada za korištenje vlastite imovine. O ovome je donesen zaključak, da se uputi inicijativa za ocjenu ustavnosti članova 73. i 75. Zakona o građevinskom zemljištu FBiH.

Također, donesen je i zaključak o upućivanju inicijative Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije za pokretanje aktivnosti na izradi Strategije razvoja metalnog i elektro sektora FBiH za period 2015 - 2020. godina.

Razgovaralo se i o problemima na koje nailaze privrednici koji svoje proizvode izvoze na inostrana tržišta. Jedan od problema je i dugotrajno zadržavanje na carinskim ispostavama, gdje procedure carinjenja robe

traju jako dugo, što privrednicima stvara dodatne troškove. Neophodno je pomoći izvozniciima da što brže prođu kroz proceduru carinjenja i na taj način stimulisati izvoz. S tim u vezi donesen je zaključak da se traži od Carinskih ispostava na kojima je prisutno prekomjerno zadržavanje, da olakšaju i ubrzaju procedure carinjenja roba privrednim subjektima kod izvoza.

Dogovoreno je i da se jedna od narednih sjednica Odbora u cjelosti posveti samo jednoj tački dnevnog reda, a to je Zakon o javnim nabavkama BiH, odnosno njegova dosljedna primjena i provođenje.

Zadužuju se stručne službe P/GKFBiH, da vode dalje aktivnosti na realizaciji donesenih zaključaka, i povratno informišu Odbor o provedenim aktivnostima.

*Almin Mališević, dipl.
ing.maš.
a.malisevic@kfbih.com*

Promocija, bitna karika u poslovanju kompanije

Marketing kao naučna disciplina bavi se izučavanjem svih aktivnosti od kojih zavise efektivnost i efikasnost razmjene tj. stabilnost privrednog sistema. Marketinški proces je proces usmjeravanja resursa i ciljeva kompanije radi što boljeg iskorištenja tržišta.

Promocija je jedan od najvažnijih segmenata marketinga i posebno je značajan kod predstavljanja novih proizvoda na tržištu, ali i kod predstavljanja proizvodnih mogućnosti kompanija. Kada se želi predstaviti novi proizvod na tržištu ili proizvodna mogućnost, težište promocije se postavlja na sam proizvod, na vrstu usluge ili na proizvodne mogućnosti same kompanije. Promocija proizvoda i usluga kompanije je značajna ako želimo raditi za velike svjetske kompanije, jer velike kompanije nemaju potrebe da stalno traže nove dobavljače, te je promocija jedan od najefikasnijih načina da vas u takvim kompanijama „primjete“. Naravno prvo treba napraviti proizvod koji ima potrebnu dokumentaciju i certifikate, a ukoliko se radi o davanju usluga, imati uz opremu i odgovarajuće kadrove. Država bi trebala obezbijediti povoljan društveno-ekonomski-pravni ambijent, koji pogoduje domaćim i stranim investitorima i uz dobru promociju, rezultat ne bi trebao izostati.

Veliki broj kompanija koje se bave proizvodnjom u BiH, nemaju promociju kakvu tržište zahtijeva tj. o njihovim proizvodima i uslugama nema dovoljno saznanja na domaćem i stranom tržištu. Zbog nedostatka informacija kompanije kupuju određene proizvode i usluge na stranim tržištima, jer nemaju saznanja da na domaćem tržištu mogu nabaviti takav proizvod i uslugu. Nekoliko je načina promocije

proizvoda i kompanija; preko društvenih mreža na internetu, konferencije i kongresi, sponzorstava, dobre priče u poslovnim i drugim časopisima, katalog u elektronskoj

ili printanoj varijanti isl.

Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH, kroz svoj mjesečni poslovni časopis Glasnik, redovno vrši promociju firmi i

na taj se način informišemo članove, čitatelje, i poslovne partnere.

K o m o r a kroz svoja strukovna udruženja, na sastancima i elektronskim slanjem informacija, redovno informiše članstvo o svim bitnim događanjima iz pojedinih oblasti. Skupština Udruženja metalne i elektro industrije je pokrenula aktivnost

na izradi kataloga metalne i elektro industrije Federacije BiH. U toku su aktivnosti na prikupljanju podataka o kompanijama metalnog i elektro sektora, koji će se nakon evidentiranja i obrade upisati u pomenuti katalog. Na web stranici Komore, objavljen je i Poziv kompanijama za upis u katalog. Katalog će isključivo služiti u svrhu promocije kompanija, kako na domaćem, tako i na stranim tržištima. Također, katalog ima za cilj na lakši način povezati i dati preporuke zainteresovanim kompanijama da dođu do novih poslovnih partnera. Elektronski će se dostaviti svim kompanijama metalne i elektro industrije FBiH, a kako bi u inostranstvu napravili promociju domaćih kompanija, dostavit će se i u sva bh. diplomatsko-konzularna predstavništva.

Almin Mališević, dipl. ing. maš.

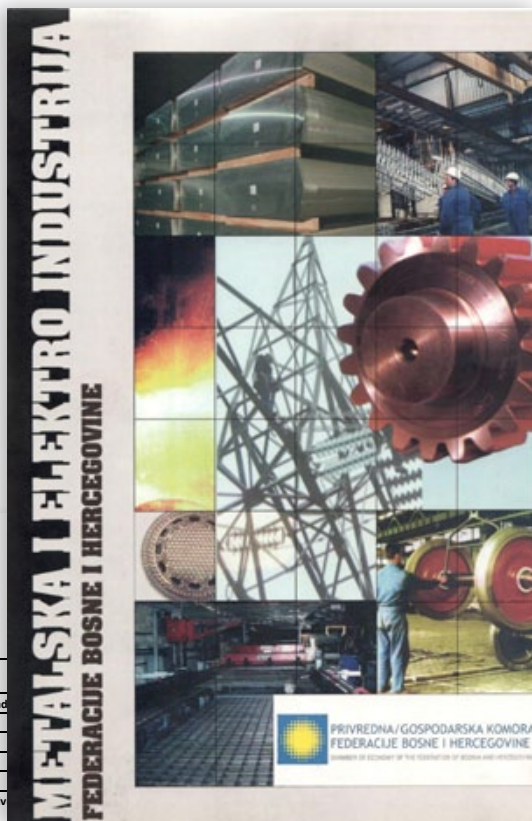

OBRAZAC ZA UPIS U KATALOG

Naziv preduzeća / organizacije:		
ID preduzeća:		
Adresa: Ulica:		Poštanski broj i grad:
Telefon:		
Fax:		
E-mail:		
Web adresa:		
Osnovna djelatnost (podvuci liniju):		Tehnološki postupak (podvuci liniju):
<ol style="list-style-type: none"> 1. Autoindustrija 2. Mašingradnja i konstrukcije 3. Obrada metala i proizvodnja alata 4. Elektroindustrija 5. Drugo (navedi): 		<ol style="list-style-type: none"> 1. Livenje 2. Kovanje 3. Glodanje 4. Tokarenje 5. Obrada deformacijom 6. Termička obrada 7. Zavarivanje 8. Površinska zaštita 9. Brizganje plastike 10. Drugo (navedi):
Broj uposlenika:		
Kontakt odgovorne osobe:		
Međunarodni standardi kvaliteta:		
Izvozna tržišta:		
Naziv proizvoda:	Tarifna glava:	Tarifni broj (6 znaka):
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		

Saglasni smo da podatke o našoj kompaniji objavite u promotivnom Katalogu metalne i elektroindustrije FBiH i BiH _____

Srnilava Burdova 10
71000 Sarajevo
Bosnia and Herzegovina
Tel.: (033) 217-782
Fax: (033) 217-783
E-mail: info@kfbih.com
http://www.kfbih.com

Održana prezentacija sajma "Ekobis 2014"

Privredna/Gospodarska komora FBiH i Privredna komora Unsko-sanskog kantona, organizirale su 27. juna promociju 12. međunarodnog ekološkog sajma "Ekobis 2014". Prezentaciju je održao Ismet Pašalić, predsjednik PK Unsko-sanskog kantona.

Sajam će se održati na 10.000 m² otvorenog i zatvorenog izložbeno-prodajnog prostora. Međunarodnog je karaktera tako da su se do sada osim izlagača iz BiH predstavili i izlagači iz: Hrvatske, Srbije, Slovenije, Slovačke, Austrije, Njemačke, Italije, Kine i Indonezije.

Sajam «EKOBIS», kao manifestacija ekologije, ekoturizma i ekološke industrije, koju uspješno organizira PK Unsko-sanskog kantona još od 2003. godine, održat će se od 4. do 7. rujna/septembra 2014. godine.

Ovogodišnja tema sajma je «Održivi razvoj i eko-turizam».

Sve potrebne informacije, prijave i letak sajma, mogu se preuzeti sa službene sajamske web stranice: www.ekobis.info.

*Željana Bevanda
zeljana_bevanda@yahoo.com*

Namjenska industrija

Čekanje dozvole nanosi ogromne štete

Namjenska industrija Federacije BiH, je u dosadašnjem periodu bila jedan od najznačajnijih pokretača razvoja i rasta privrede.

Konstantan je rast izvoza i broja zaposlenih posljednjih nekoliko godina. Imajući u vidu cjelokupnu posrnuću privredu FBiH na jednoj starni, i kontinuitet rasta namjenske industrije na drugoj, obaveza je svih nadležnih institucija uložiti maksimalne napore, kako bi se namjenska industrija i dalje razvijala, te postala glavni pokretač razvoja, povlačeći za sobom i razvoj mnogo drugih kompanija, bez kojih i one namjenske industrije ne bi mogle uspješno posloivati.

Međutim, veliki je broj problema koji guše namjensku industriju, a najveći od njih je sigurno dugotrajno čekanje na dobijanje dozvola za uvoz, izvoz i brokering oružja i vojne opreme. Važeći Zakon o kontroli vanjskotrgovinskog prometa roba i usluga od strateške važnosti za sigurnost Bosne i Hercegovine, u članu 13. propisuje da Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH izdaje dozvolu u roku od 60 dana od dana kada je uredno podnesen potpuni zahtjev, odnosno u roku od 90 dana ako je u postupku izdavanja dozvole potrebno obaviti dodatne provjere. Međutim u praksi se često dešava da se na dozvole čeka 90 i više dana, a kao razloge navode obavljanje dodatnih provjera.

Problematikom dugotrajnog čekanja na dobijanje dozvola bavila se i Grupacija namjenske industrije pri Privrednoj/Gospodarskoj komori FBiH, koja je 13. 8. 2014. godine u prostorijama Komore održala sjednicu. Sjednici su prisustvovali predstavnici svih kompanija namjenske industrije FBiH, predstavnik Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, te potpredsjednik i sekretar Udruženja metalne i elektro industrije. Predstavnici kompanija namjenske industrije, su izrazili nezadovoljstvo zbog nerješavanja dugogodišnjeg problema dobijanja dozvola, iako je do sada sa predstavnicima ministarstva održano nekoliko sastanaka, te upućen veliki broj dopisa sa ciljem da se rješavanje ovog gorućeg problema pomjeri sa mrtve tačke. Kao glavni krivci prepoznati su Zakon o kontroli vanjskotrgovinskog prometa roba i usluga od strateške važnosti za sigurnost BiH u

kojem su propisani predugi rokovi za izdavanje dozvola, ali i rukovodstvo i službenici Ministarstava, koji za izdavanje dozvola čekaju krajni rok, i koji za većinu dozvola traže obavljanje dodatnih provjera, što u konačnici rezultira rokom od 90 dana za izdavanje dozvola. Ovakvim odnosom nanosi se šteta privrednim subjektima u vidu gubljenja poslova i kupaca, što u konačnici rezultira slabijim poslovnim rezultatom. Također šteta se nanosi i budžetskim korisnicima, jer je punjenje budžeta u direktnoj vezi sa aktivnostima realnog sektora, tj. od aktivnosti privrednih subjekata gdje kompanije namjenske industrije čine značajan dio. Kompanije namjenske industrije susjednih država nemaju problema sa rokovima dobijanja dozvola, jer njihova je administracija u potpunosti svjesna da im egzistencija ovisi o uspješnosti poslovanja proizvodnih kompanija.

Na sastanku su doneseni zaključci i dogovoren okvir za dalje djelovanje prema nadležnim institucijama kako bi se kompanijama namjenske industrije olakšalo poslovanje i kako bi na svjetskom tržištu bili konkurentniji, jer osim kvaliteta roba i prihvatljivih cijena, rokovi isporuke su veoma važni za kupce i poslovne partnere. S obzirom da je novi Zakon o kontroli vanjskotrgovinskog prometa roba i usluga od strateške važnosti za sigurnost BiH, pripremljen i da u svom tekstu sadrži poboljšanja o pitanju rokova za dobijanje dozvola, potrebno je što prije staviti ga u parlamentarnu proceduru, i što prije dobiti kvalitetan zakon. Također, potrebno je ne čekajući donošenje novog zakona, ponovno kod nadležnih državnih ministarstava insistirati na bržem rješavanju pitanja dozvola, jer sigurno da se uz malo volje, može napraviti značajan rezultat.

P/GFBiH, će se i dalje maksimalno angažovati na uklanjanju barijera za poslovanje privrednih subjekata, jer samo snažna privredna aktivnost može osigurati ekonomski rast BiH.

*Dipl. ing. maš. Almin Mališević,
sekretar Udruženja metalne i
elektro industrije P/GKFBiH*

Priprema aplikacija za grant sredstva

U organizaciji Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH i USAID Sida GOLD-a, održana je 11. 8. 2014. godine u prostorijama Komore informativna radionica o temi pripreme aplikacija za grant sredstva, a povodom objavljivanja Godišnjeg poziva za dostavljanje projektnih prijedloga na temu "Lokalni ekonomski razvoj – APS1-2014". Osnovni cilj informativne radionice je predstavljanje Grant programa USAID Sida GOLD projekta i pružanje potencijalnim aplikantima potrebnih informacija vezanih za apliciranje za grant sredstva. U uvodnim obraćanjem prisutnima se obratio Avdo Rapa, predsjednik P/GKFBiH, istakavši značaj ovakvih projekata, koji imaju za cilj ekonomski napredak Bosne i Hercegovine. Predsjednik Rapa je učesnike pozvao da i ubuduće posjećuju slične sadržaje u Komori, te naglasio da je organiziranim djelovanjem lakše doći do investitora i poslovnih partnera.

Radionicu su pripremili i o svim detaljima prisutne upoznali predstavnici USAID-Sida GOLD Projekta BiH.

Grant Program USAID Sida GOLD projekat je osmišljen kako bi nadopunio, distribuirao, promovisao i pružao podršku aktivnostima, s ciljem povećanja nivoa ekonomske aktivnosti na području BiH. Fokus je stavljen na postizanje ekonomskog rasta, povećanje potencijala za ulaganje, kreiranje radnih mjesta visoke vrijednosti, povećanje izvoza i investicija.

U završnom dijelu, prisutni su mogli postavljati pitanja, iznositi komentare i prijedloge vezane za apliciranje za grant sredstva GOLD projekta.

Radionici su prisustvovali i predstavnici kompanija, nevladinog sektora, komora i općina, koji su imali priliku saznati više o samom GOLD projektu, kao i načinu apliciranja za grant sredstva. Ovakvi i slični projekti su dobrodošli u BiH, a P/GKFBiH, će i dalje raditi na upoznavanju i aktivnostima kreiranja povoljnijeg ambijenta za privređivanje.

P/GKFBiH
info@kfbih.com

Kralj dobrih cijena

Bingo d.o.o. export - import Tuzla je firma za trgovinu na malo osnovana 1993. godine u Tuzli. Za 20 godina postojanja, izgradili su mrežu trgovina širom Bosne i Hercegovina u kojoj je danas zaposleno više od 3.500 radnika. Osim kvalitetnih usluga kupcima se nudi i asortiman od preko 100.000 artikala, a sve to uz najniže cijene što opravdava slogan «Bingo, kralj dobrih cijena». Ponuda obuhvata artikle prehrane, hemije, kozmetike, konfekcije, kućnih potrepština, te najbolje opremljene baby centre, u čiju je nabavku uključeno više od 1.000 dobavljača. Poseban kvalitet ovog trgovačkog lanca je velika zastupljenost domaćih proizvoda i preko 70% u nekim kategorijama, ali i društvena odgovornost prema zaštiti okoline i ekologiji

O tome kako je Bingo postao to što jeste rekli su nam u ovo uspješnoj kompaniji:

Trgovačkih lanaca, domaćih i stranih, je mnogo u BiH. Pa ipak Bingo d.o.o. ostvaruje izuzetne rezultate. Šta je to što vas razlikuje od drugih i čini tako uspješnim?

Ono što nas razlikuje i čini uspješnim je svakako to što smo dio ove zemlje, dio ovog naroda, što razumijemo i živimo sve teške i one lijepe trenutke zajedno. Kada na to dodamo trud, kojeg ulažemo mnogo, ali što nam nije teško, jer volimo ovo što radimo, dobijemo tu magičnu formulu koja dovodi do zadovoljstva kupaca, a što i predstavlja naš uspjeh.

Vodite računa o tome da plasirate domaću robu - šta to znači sa aspekta kontinuiteta nabavke, kako se to riješava?

Kada imate želju, imate i način da riješite svaki problem. Tako i mi, u želji da plasiramo domaće proizvode nala-

zimo načine da se izborimo sa problemima koje imaju domaće kompanije. Gledajući s našeg aspekta, problem koji se javlja je kontinuitet nabavke kao što ste spomenuli, ali gledajući s aspekta naših domaćih proizvođača to je nedostatak sredstava potrebnih za nabavku sirovina, ponekad iskustva, i naravno, razumijevanja i podrške vlasti. Kada riješimo pomenute probleme domaćih kompanija, kroz zajedničke

sastanke, savjetodavnu, finansijsku ili bilo koju pomoć koju smo u stanju da pružimo domaćim proizvođačima, riješili smo i problem kontinuiteta nabavke. Ono što ćemo istaći je da naši proizvodi imaju kvalitet i da mogu parirati stranim proizvodima, te da ih kao takve treba prepoznati. Zato pozivamo sve naše građane da se okrenu domaćoj proizvodnji, probaju domaće proizvode, uvjere se u njihov kvalitet i samim tim pomognu razvoju naše zemlje. Uvijek nastojimo da ukažemo na bitnost domaće proizvodnje. To se ogleda i kroz robnu marku koju radimo sa domaćim proizvođačima, a čak smo i sami ušli u proizvodnu djelatnost. Izgradili smo farmu i opremili je najsavremenijom opremom za proizvodnju konzumnih jaja i to je samo jedan od projekata iz oblasti proizvodnje koji smo realizovali, ali vjerujte, još ih je par koji su procesu. Širimo naše djelovanje i u proizvodnoj djelatnosti, jer to je ono što nosi privredu i razvoj zemlje.

Kako se nosite sa konkurencijom?

Konkurencija je zdrava. Mi se ne nosimo s njom, ona nam daje podstrek

Predstavljamo

da budemo još bolji, usavršavamo svoje znanje, unapređujemo ponudu, dižemo svaki put iznova kvalitet naše usluge na viši nivo. Vodeći računa o svim stvarima, detaljima, koje bi mnogi uzeli zdravo za gotovo, stvaramo dovoljno prostora između sebe i naše konkurencije.

Recite nešto o: mreža trgovina, broj zaposlenih, u kojim sve gradovima ste prisutni, artikli ...

Danas Bingo ima 127 objekata širom BiH, u Republici Srpskoj - devet, Brčko Distriktu - jedan, ostalo je u Fede-

raciji BiH. U narednom periodu planiramo otvoriti centre u Bugojnu i Goraždu. Do kraja 2014. godine imamo u planu otvorenja u još nekoliko gradova, o čemu se naši kupci i vaši čitatelji mogu informisati na našoj web stranici i facebook profilu.

Budući planovi?

Naš cilj je svakako da budemo dostupni svim građanima širom BiH. Nikada nismo u javnost izlazili sa nekim velikim planovima, niti velikim hvalama. Ono što je sada u planu su svakako objekti u Bugojnu, Goraždu ... i to je sve što ćemo reći, a u skorije vrijeme vjerujemo da će se realizovati još neki projekti koji će mnogo značiti nama, a sigurni smo i našim kupcima širom BiH.

Jeste li zadovoljni saradnjom sa bankama, kooperantima?

U uslovima u kojima radimo, vjerujemo da smo postigli najviši nivo saradnje kako sa bankama tako i sa kooperantima. Zadovoljstvo ostvareno saradnjom podrazumijeva odgovornost, rad i ispunjenje obaveza obje strane koje učestvuju u tom odnosu. Drago nam je što lica sa kojima poslujemo imaju riječi hvale, što razumiju trud koji ulažemo da bi saradnja bila na što višem nivou i što nam na

isti način uzvraćaju.

Saradnja sa Komorom i šta biste poručili vlastima - kako da svima bude bolje, poslovanje lakše, a zadovoljni i kupci i poduzetnici i vlast?

Mišljenja smo da se na ovo pitanje ne može odgovoriti u dvije, tri rečenice. Ono što možemo navesti jeste par

teza kojima se treba pozabaviti, a to su:

- kraće procedure,
- brže reakcije,
- manje obaveza,
- više upućenosti i razumijevanja za stanje u privredi...

Ovde ćemo stati jer smo se pozvali na par teza, a vjerujte da bi ih bilo mnogo kada bismo ušli u diskusiju. Kada vlasti prepoznaju trud, kada počnu da djeluju u pravcu omogućavanja razvoja, olakšavanja poslovanja, tada će i kupci, a i kompanije u BiH biti zadovoljniji. Za sada imamo situaciju da i kada raspolazete sredstvima, znanjem i željom, ipak niste u mogućnosti da brzo realizujete projekte koji će otvoriti nova radna mjesta, čak ni u proizvodnoj djelatnosti. Tu su vlasti i procedure koje vas usporavaju i stalno vraćaju korak dva unazad. To se ne smije dešavati. Vjerujemo da ćemo u skorije vrijeme biti svjedoci promjena koje će ići u prilog privredi naše zemlje, da će se načiniti koraci koji će u mnogome doprinjeti njenom razvoju. To govorimo, jer kao da se već nazire bolja komunikacija i saradnja vlasti i privrede naše zemlje, ali na tome svakako treba još mnogo raditi.

Uslovi inoposlovanja

Trgovinske povlastice za Zapadni Balkan produžene za još pet godina

Europska komisija je usvojila prijedlog Uredbe za produženje nezavisnih trgovinskih povlastica za zemlje i teritorije koje sudjeluju ili su vezane za Proces stabilizacije i pridruživanja EU. Nezavisne trgovinske mjere predviđene za asimetričnu liberalizaciju trgovine daju učesnicima povlašteni pristup tržištu EU.

Pomenuti prijedlog predstavlja produženje tarifne liberalizacije predstavljene 2009. godine za dodatnih pet godina do 2020. godine i trebalo bi da ponudi povlastice za posebne trgovinske mjere kao i dovoljno vremena da EU uskladi, gdje je prikladno, povlastice dodijeljene u 2009. godini sa onim iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Od početka procesa stabilizacije i pridruživanja, Sporazumi o stabilizaciji i pridruživanju su sklapani između EU i svih zapadnobalkanskih država, osim sa BiH i Kosovom.

BiH je potpisala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju 2008. godine i time pristala na EU uslove za članstvo. Od tada je na snazi Privremeni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima sa BiH, s kojim se čeka na finalizaciju procesa ratifikacije Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Nažalost, u ovom trenutku Komisija nije mogla predložiti automatsko proširenje autonomnih trgovačkih povlastica na BiH. Slijedeći proširenje EU 1. jula 2013., BiH još nije prihvatila da prilagodi trgovinske koncesije koje se dodjeljuju Privremenim sporazu-

mom unutar Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa EU kako bi se uzela u obzir povlaštena tradicionalna trgovina između Hrvatske i BiH prije pristupa Hrvatske EU, objavljeno je na stranici Delegacije EU u BiH.

Prema prijedlogu Komisije, autonomne trgovinske povlastice koje se daju BiH će biti povučene od 1. januara 2016., osim ako BiH i EU sklope dogovor o prilagođavanju trgovinskih koncesija do kraja godine.

Nakon što BiH i EU potpišu i privremeno primijene ugovor o prilagođavanju trgovinskih koncesija unutar Privremenog sporazuma, te autonomne trgovinske povlastice će biti ponovo uspostavljene. Komisija očekuje da se BiH brzo konstruktivno uključi u pregovore sa EU o adaptaciji Privremenog sporazuma tako da ne bude prekida u trgovinskim povlasticama. Prijedlog Komisije treba biti prihvaćen od strane Vijeća EU i Evropskog Parlamenta da bi stupio na snagu, objavila je Delegacija EU u BiH.

(eKapija.ba)

Raspodjela dobiti

U Mostaru je krajem jula održana 3. redovna Skupština akcionara/dioničara „Elektroprenosa - Elektroprijenosa BiH“ a.d. Banja Luka. Pored članova Skupštine koju čine entitetski premijeri Nermin Nikšić i Željka Cvijanović, prisustvovao i dio članova Upravnog odbora na čelu s predsjednikom Brankom Barošim, te Uprava ove bh. kompanije na čelu s generalnim direktorom Matanom Žarićem.

Skupština je razmotrila i odobrila Odluku Upravnog odbora o usvajanju Finansijskog izvještaja o poslovanju «Elektroprenos – Elektroprijenos BiH» a.d. Banja Luka za period 1. 1.2013 – 31. 12. 2013. godine, revidovanog od Nezavisnog revizora, od 10.7.2014. godine.

Nakon odobrenja ove odluke, Skupština je donijela i Odluku o raspodjeli dobiti Kompanije za prošlu godinu. Neto dobit «Elektroprenos – Elektroprijenos BiH», u prošloj godini, koja iznosi 6.751.637 KM bit će raspodjeljena tako da će 337.582 KM ili pet posto biti usmjereno za rezerve u

skladu sa zakonom i Odlukom o obavezanim i posebnim rezervama Kompanije. Iznos od 6.414.055 KM bit će raspodijeljeno u akumuliranu ili neraspoređenu dobit.

Tom prilikom je odobren i Statut o izmjenama Statuta Kompanije za prijenos električne energije u BiH koje se odnose na tehničke izmjene u cilju efikasnijeg rada, kao i tri odluke

o ulaganju, a to su odluke o ulaganju u nabavku i realizaciju jedinstvenog poslovno-informacionog sistema (7.685,097 KM), o ulaganju u rekonstrukciju i opremanje poslovne zgrade sjedišta Kompanije (pet miliona KM), te dopuna Odluke o ulaganjima u objekte „Elektroprenos – Elektroprijenos BiH“ a.d. Banja Luka, u iznosima većim od milion eura.

Uručenje poljoprivredne mehanizacije iz donacije NR Kine

U Sarajevu su uručeni ključevi prvog traktora iz donacije poljoprivredne mehanizacije Vlade Republike Kine namijenjene pomoći područjima postradalim u katastrofalnim poplavama u Zeničko-Dobojskom, Tuzlanskom i Posavskom kantonu. U ime Ureda premijera Vlade FBiH Nermina Nikšića, to je učinio Ivica Mladina, savjetnik, a za Mjesnu zajednicu Šerići primio ih je Derviš Kovačević.

Pored traktora, mjesnim zajednicama i udruženjima poljoprivrednika iz stradalih područja će biti uručene i odgovarajuće priključne mašine kako bi barem donekle ublažili posljedice prirodne nesreće koja ih je zadesila. Pored FBiH dio donacije je uručen u RS-u i Brčko Distriktu.

Mehanizacija koja se dodjeljuje iz donacije Vlade NR Kine neće se moći otuđivati tri godine, a kontrolu će vršiti Uprava za indirektno oporezivanje BiH.

Predstavници AccerolMittala u Vladi FBiH: Korak ka rješenju problema

Razgovor premijera Federacije BiH Nermina Nikšića, federalnih ministara Ante Krajine i Erdala Thulja, te direktora Porezne uprave FBiH Midhata Arifovića s predstavnicima AccerolMittala 19. Augusta rezultirao je dogovorom o mogućem modelu rješenja problema koje ova zenička kompanija ima s uknjižbom dijela imovine kupljene od Željezare Zenica.

Naime, Porezna uprava FBiH je, zbog velikih dugovanja, imovinu Željezare Zenica stavila pod hipoteku prije nego što je dio zemljišta obuhvaćenog kupoprodajnim ugovorom gruntovno prenesen u vlasništvo ze-

ničkog AccerolMittala. Kako je konstatirano, rješenje Porezne uprave o stavljanju hipoteke je potpuno zakonito, što je potvrdilo i Federalno ministarstvo financija.

Prema dogovoru, Porezna uprava FBiH će sačiniti i Federalnoj vladi dostaviti cjelovitu informaciju o dugovanjima Željezare Zenica, te o procjeni vrijednosti imovine ove kompanije. Vlada bi, sa svoje strane, donijela zaključak o brisanju hipoteke s dijela imovine koji je sada vlasništvo AccerolMittala.

Na ovaj način bi AccerolMittalu bilo omogućeno daljnje investiranje u proizvodne kapacitete.

Prema riječima premijera Nikšića, uknjiženje zemljišta na AccerolMittal nije samo pravno-formalno pitanje, jer ono obuhvata i ekonomsku i socijalnu komponentu bitnu za Zenicu i FBiH, te za zaposlene u ovoj kompaniji.

Tijekom razgovora u sjedištu Federalne vlade u Sarajevu, u kojem je sudjelovao i Husejin Smajlović, načelnik Općine Zenica premijer i federalni ministri zahvalili su na najavi AccerolMittala da će Zenici donirati 500.000 konvertibilnih maraka na ime pomoći u otklanjanju posljedica poplava i klizišta.

(Ured Vlade FBiH)

Obavezna primjena pravilnika o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom

Federalno ministarstvo okoliša i turizma je krajem 2011. godine donijelo Pravilnik o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom, koji obavezuje sve privredne subjekte koji se u svom poslovanju bave stavljanjem ambalaže ili proizvoda u ambalaži na tržište da se uključe u sistem, kako bi se u Federaciji BiH uspostavio i razvijao sistem odvojenog prikupljanja i reciklaže ambalažnog otpada.

Obveznici po ovom Pravilniku su proizvođači, uvoznici, punioci, distributeri i krajnji snadbjevači koji svoje obaveze mogu prenijeti na ovlaštenog operatera sistema. U slučaju neprenošenja obaveza na operatera sistema, uplaćuju znatno veće naknade u Fond za zaštitu okoliša FBiH.

Pravilnik je na snazi od januara 2012. godine od kada teku obaveze. Značajan dio privrednih subjekata je uključen u sistem, ali veliki broj njih je još uvijek na čekanju, iako sa takvim stavom samo akumuliraju svoje obaveze, koje se ne mogu izbjeći.

Kako bi se napravila diferencijacija između onih koji od samog početka primjenjuju Pravilnik od onih koji izbjegavaju njegovu primjenu, Ministarstvo okoliša i turizma je uputilo dopis na sve trgovinske lance u FBiH koji po Pravilniku imaju specifičnu ulogu, s obzirom da prodaju proizvode u ambalaži od velikog broja proizvođača, uvoznika, distributera i krajnjih snadbjevača. Pomenutim dopisom se nalaze da svi trgovinski lanci sa područja FBiH u najkraćem roku dostave dokaz da su izmirili svoje obaveze za 2012. i 2013. godinu preko Ekopaka, ovlaštenog operatera sistema upravljanja ambalažnim otpadom ili preko Fonda za zaštitu okoliša FBiH, tj. da su u sistem uključili proizvode vlastite robne marke i proizvode koje direktno uvoze. Za ostale proizvode koje prodaju su u obavezi da od proizvođača, uvoznika ili distributera obezbijede dokaz da su svoju ambalažu uključili u sistem. U protivnom trgovinski lanci su odgovorni da sami te proizvode uključe u sistem i da za iste plate naknadu.

Ekopak je prvi ovlašten operator sistema upravljanja ambalažnim otpadom u FBiH, preko kojeg oko 500 privrednih subjekata, što uključuje i skoro sve trgovinske lance, od 2012. godine ispunjavaju obaveze koje na-

laže Pravilnik.

“Ekopak je prva kompanija u BiH koja uspostavlja i razvija sistem upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom. Mi smo pionir u ovoj oblasti i postavljamo standarde. Osnovani smo od strane vodećih brendova koji posluju na našem tržištu. Naše poslovanje je zasnovano na visokim standardima, a naš imperativ je transparentnost, orjentiranost ka našim klijentima – obveznicima sistema, kojih je u Ekopaku oko 500: od multinacionalnih, regionalnih do naših domaćih proizvođača. Razvijamo dugoročan i održiv sistem prikupljanja i reciklaže ambalažnog otpada u FBiH, po uzoru na najefikasnije sisteme zemalja Evrope, a po najnižim održivim troškovima za klijente. Partneri su nam lokalne zajednice i javna komunalna preduzeća, te drugi ovlašteni sakupljači ambalažnog otpada. Za oko dvije godine poslovanja smo preko njih prikupili i predali na reciklažu više od 10.000 tona ambalažnog otpada. Kompanija posluje po neprofitnom principu, što znači da osnivačima ne donosi nikakav profit, već su i oni naši klijenti koji nemaju nikakav specijalan status u odnosu na sve ostale. Zahvaljujući ovoj činjenici, kao i dobrom poslovanju, uspješni smo da ostvarimo dobit koju smo investirali u razvoj komunalne infra-

strukture u općinama Bihać, Gračanica, Orašje, Kladanj, Doonji Vakuf, a u toku je realizacija još nekoliko projekata. Takođe, kroz našu edukaciju je do sada prošlo više od 20.000 djece iz Sarajeva, Zenice, Prozor-Rame, Kladnja, svih općina Unsko-sanskog kantona. Standarde poslovanja i vrijednosti koje razvijamo je prepoznao i Brisel, tako da smo od kraja prošle godine članica krovne evropske organizacije operatera sistema PRO EUROPE, čime smo BiH, kao 32. članicu uveli u ovu veliku evropsku porodicu. Na taj način smo postali ovlašteni davatelj na pravo korištenja međunarodno zaštićenog znaka „Zelena tačka“ („Green Dot“), koji u budućnosti treba da postane spona između potrošača, koji kupuju proizvode u ambalaži i proizvođača, jer znak „Zelene tačke“ na njihovoj ambalaži znači da je za tu ambalažu plaćena naknada operateru sistema koji ima dozvolu od strane lokalnog ministarstva okoliša i koji je ovlašten od strane PRO EUROPE-a, izjavila je Amela Hrbat, direktorica Ekopaka, pozivajući sve proizvođače, uvoznike, distributere i trgovce da se uključe u sistem Ekopaka i na taj način ojačaju sistem koji gradi bosanskohercegovačka privreda po evropskim standardima.

(eKapija.ba)

O štetama nakon prirodne nesreće

Federalna vlada usvojila je Informaciju Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva o stanju u oblasti šumarstva i štetama u šumi i na šumskom zemljištu nastalim kao posljedica prenamnoženja insekata i elementarnih nepogoda.

Kantonalne uprave za šumarstvo su obavezane da, u skladu sa Uputstvom o vršenju izvještajno - prognoznih poslova u zaštiti zdravlja bilja, u saradnji sa korisnicima šuma, hitno utvrde stanje, sačine izvještaj o nastalim štetama (naturalno i finansijski), kao posljedica biljnih bolesti, prenamnoženja insekata i elementarnih nepogoda sa prijedlogom mjera za sanaciju, te da ih dostave Federalnoj upravi za šumarstvo.

Korisnici šuma su zaduženi da pripreme detaljan plan sanacije šteta i podnesu ga na saglasnost kantonalnom ministarstvu nadležnom za poslove šumarstva, izvrše reviziju godišnjih planova gospodarenja šumama radi smanjenja godišnjeg sječivog etata za količinu drvne mase sanitarne sječe, na koju suglasnost daje kantonalno ministarstvo nadležno za poslove šu-

marstva i izvrše doznaku, urade projekte i provedu sanitarne sječe.

Ukoliko vlasnici privatnih šuma ne mogu sami provesti sanitarnu sječicu njeno provođenje će obezbijediti kantonalne uprave za šumarstvo.

Federalna uprava za šumarstvo je zadužena da, na osnovu izvještaja kantonalnih uprava za šumarstvo, prati realizaciju zaključaka o čemu blagovremeno izvještava Federalno mini-

starstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, a ono Vladu FBiH i javnost.

Federalna i kantonalne šumarske inspekcije su obavezane da poduzmu sve potrebne mjere u cilju dosljednog provođenja ovih zaključaka.

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva je zaduženo da izradi i Vladi FBiH hitno dostavi na razmatranje i usvajanje uredbu o zaštiti šuma.

Olakšice za korisnike kredita pogođene poplavama

Federalna vlada prihvatila je Informaciju o Zaključcima sa 19. sjednice Skupštine Razvojne banke FBiH i usvojila Zaključke kojima se zadužuje Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, da u sarad-

nji sa Razvojnog bankom FBiH pripremi za Vladu FBiH Prijedlog odluke o otpisu potraživanja po Projektu PIU Farme - mehanizacija i stočarstvo.

Federalno ministarstvo finansija i druga resorna federalna ministarstva

su zaduženi da u saradnji sa Razvojnog bankom FBiH, utvrde uslove reprograma komisionih kredita u skladu sa Zaključkom Skupštine Razvojne banke FBiH od 26. 6. 2014. godine, te omogućie provođenje tako utvrđenih uslova kreditnih linija za korisnike kredita koji su direktno ili indirektno ugroženi elementarnim nepogodama, kao i za ostale korisnike.

Federalni zavod za zapošljavanje je zadužen da, u saradnji sa Razvojnog bankom FBiH, utvrdi uslove reprograma komisionih kredita u skladu sa Zaključkom Skupštine Razvojne banke FBiH od 26. 6. 2014. godine, te omogućie provođenje tako utvrđenih uslova kreditnih linija za korisnike kredita koji su direktno ili indirektno ugroženi elementarnim nepogodama, kao i za ostale korisnike.

(Ured Vlade FBiH)

Berza

Drvo produkt iz Ilijaša postao većinski vlasnik Standarda

Preduzeće za proizvodnju, trgovinu i usluge Drvo produkt d.o.o. iz Ilijaša postalo je većinski vlasnik preduzeća Standard Furniture Factory d.d. Sarajevo.

Drvo produkt je 21. juna na Sarajevskoj berzi kupio 338.859 dionica Standarda čime je stekao 88,9 odsto

vlasništva u ovoj kompaniji. Kupljen je vlasnički udio u Standardu koji je posjedovao kiparski Olectar Impex Limited, a za što je plaćeno 589.614,66 KM.

Standard je ranije bio u vlasništvu njemačke kompanija Schieder Möbel Holding GmbH, inače najvećeg

evropskog proizvođača namještaja, koja je krajem 2007. proglasila bankrot, a u septembru 2008. Godine Delta Real Estate iz Beograda Miroslava Miškovića preuzela je oko 60 posto dionica.

Dvije godine kasnije, Miškovićeva Delta otkupila je dodatne dionice Standarda i povećala udio na 88,9 posto vlasništva.

Godine 2010. društvo je podijeljeno na Standard d.d., koje se nastavilo baviti proizvodnjom namještaja, i Standard nekretnine koje se bavi upravljanjem nekretninama.

Firma s Kipra Olectar Impex Limited postala je većinski vlasnik Standard Furniture Factory d.d. Sarajevo, a Miškovićeva Delta Real Estate ostala je većinski vlasnik Standard nekretnina.

Transakcijom na Sarajevskoj berzi, vlasnički udio kompanije Olectar Impex Limited-a u Standard Furniture Factory od 88,9 odsto preuzelo je preduzeće Drvo produkt iz Ilijaša te tako postalo njegov većinski vlasnik.

(Indikator.ba)

Uvoznici - top 10 - 2014.

Optima Grupa d.o.o. Banjaluka
 Holdina d.o.o Sarajevo
 Društvo za dizajn, razvoj, proizvodnju i promet u au-
 tomotivima Prevent BH d.o.o. Visoko
 EFT- Rudnik i termoelektrana Stanari d.o.o. Sta-
 nari
 Global ispat koksna industrija d.o.o. za proizvodnju kok-
 sa, hemijskih proizvoda i energije – Lukavac
 ArcelorMittal Zenica d.o.o.
 Aluminij d.d. - Mostar
 Energoinvest, d.d. - Sarajevo
 Tvornica obuće Sportek d.o.o. Kotor Varoš
 Prevent Leather Sarajevo d.o.o. Visoko

Izvoznici – top 10 - 2014.

Društvo za dizajn, razvoj, proizvodnju i promet u au-
 tomotivima Prevent BH d.o.o. Visoko
 ArcelorMittal Zenica d.o.o.
 Aluminij d.d. - Mostar
 Optima Grupa d.o.o. Banja Luka
 Alumina d.o.o. za proizvodnju, promet i usluge – Zvornik
 Global Ispat koksna industrija d.o.o. za proizvodnju
 koksa, hemijskih proizvoda i energije - Lukavac
 Borac export- import d.d. – Travnik
 Tvornica obuće Sportek d.o.o. Kotor Varoš
 Sisecam Soda Lukavac d.o.o. društvo za proizvodnju lake i
 teške (guste) sode i drugih proizvoda na bazi sode - Lukavac
 Natron-Hayat d.o.o. za proizvodnju celuloze, papira i
 papirnih proizvoda i proizvoda od drveta - Maglaj

Prošlogodišnji podaci

Prema podacima Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine najveći izvoz prošle godine ostvaren je na tržištu Njemačke i to u iznosu od 1,35 milijardi KM. Nakon toga slijedi izvoz u Hrvatsku 1,22 milijarde KM, Italije 1,01 milijardz KM.

Najveći uvoz bio je iz Hrvatske i to 2,69 milijardi KM, Srbije 1,80 milijardi KM, Njemačke 1,45 milijardi KM. Najznačajnija promjena je povećanje učešća tržišta Evropske unije na 73 posto ukupnog izvoza i 68 posto ukupnog uvoza i smanjenje istog učešća CEFTA 2006 na 17 posto ukupnog uvoza i 14 posto ukupnog izvoza, uzrokovana ulaskom Hrvatske u EU.

Poplave

Prema ranijim podacima Uprave za indirektno oporezivanje zbog poplava znatno je smanjen i izvoz roba iz BiH. Izvoz u maju 2014. je smanjen za oko sto miliona KM u

odnosu na maj 2013, ali i april 2014. godine. Međutim izvoz u maju nije mnogo odstupao od izvoza u ostalim mjesecima ove godine, ali svakako jeste najmanji u prvom kvartalu ove godine.

Podaci UIO BiH govore da je izvoz u prvoj četvrtini ove godine pao za skoro 20 miliona KM, u odnosu na isti period prošle godine, te je iznosio oko 3,54 milijarde KM. Kada je u pitanju uvoz on je porastao posebno u maju, mada je i svakog mjeseca ove godine, osim januara, zabilježen blagi rast uvoza.

U BiH je u maju uvezeno roba u vrijednosti od 1,3 milijarde KM, dok je u maju 2 013. godine uvezeno 1,29 milijardi KM. Uvoz u BiH u prvom kvartalu ove godine povećan je za skoro 250 miliona u odnosu na isti period prošle godine, te je iznosio oko 6,12 milijardi KM.

(buka.ba)

Nacrt zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju u FBiH

Federalna vlada je na sjednici održanoj 15. jula utvrdila Nacrt zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju kojim se uređuje obavezno zdravstveno osiguranje u Federaciji Bosne i Hercegovine, obim i vrsta prava na zdravstvenu zaštitu i druga prava i obaveze osoba obavezno osiguranih prema ovom zakonu, uvjeti i način njihova ostvarivanja i finansiranja, kao i prava i obaveze nositelja obaveznog zdravstvenog osiguranja, uključujući prava i obaveze ugovornih subjekata nositelja za provedbu zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Obavezno zdravstveno osiguranje, kao dio socijalnog osiguranja građana, čini jedinstveni sistem u okviru koga građani ulaganjem sredstava, na načelima uzajamnosti i solidarnosti na teritoriji FBiH, ostvaruju prava na zdravstvenu zaštitu na način koji je utvrđen ovim zakonom, Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i propisima donesenim na osnovu tih zakona.

Na obavezno zdravstveno osiguranje, prema jednoj od osnova osiguranja utvrđenih ovim zakonom, obavezna su se osigurati sve osobe sa prebivalištem u FBiH i stranci sa odobrenim stalnim boravkom u FBiH, ako međunarodnim ugovorom, odnosno posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Osiguranim osobama kojima se osiguravaju prava i obaveze iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u smislu ovoga zakona, smatraju se osiguranci, djeca do navršene 18. godine života, članovi porodice osiguranika i druga osigurana lica koja se obavezno zdravstveno osiguravaju u određenim okolnostima.

Na obavezno zdravstveno osiguranje prema odredbama ovoga zakona obavezno se osiguravaju i državljani država članica Evropske unije, te državljani države koja nije država članica sa odobrenim privremenim boravkom u FBiH, a na osnovu radnog odnosa kod poslodavca sa sjedištem u FBiH, odnosno na osnovu obavljanja privredne, odnosno profesionalne djelatnosti u FBiH, ako su ispunjeni uvjeti prema Zakonu o kretanju i boravku stranaca i azilu koji uređuje pitanje boravka i rada stranaca u FBiH i ako propisima EU ili međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

Ovim zakonom predložena je alokacija sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja centralno, u jedinstvenom zavodu zdravstvenog osiguranja. Ovim modelom alokacije sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja se potpuno i stvarno izjednačavaju prava osiguranika na cijelom teritoriju FBiH, što osim totalnog finansijskog poravnjenja novca per capita, podrazumijeva i izjednačavanja rizika prema dobnoj strukturi neke regije. Ova šema alokacije sredstava osigurava potpunu solidarnost cijele teritorije FBiH na maksimalno mogući način, ali i stvarnu ujednačenost prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja za sve osiguranike FBiH.

Predloženi model podrazumijeva brojne benefite, uključujući razvoj novih mehanizama plaćanja zdravstvenih usluga koji će promovirati princip da „novac prati pacijenta“, čime će se postići pravičnija raspodjela resursa prema zdravstvenim ustanovama. Naravno, reorganizacija sama

po sebi ne može dati nikakve značajnije rezultate ako nije praćena drugim aktivnostima koje moraju rezultirati takvim promjenama koje omogućavaju adekvatno funkcioniranje sektora zdravstvenog osiguranja, a to zahtijeva određeni period. Donošenje novog Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju je systemska mjera koja treba donijeti značajne efekte u cilju racionalnijeg, a time efektivnijeg i efikasnijeg funkcioniranja sistema osiguranja, odnosno sistema zdravstvene zaštite, ali i stvarno ujednačavanje prava osiguranika na cijelom teritoriju FBiH.

Prijedlog zakona o izdvajanju dijela prihoda preduzeća ostvarenih radom termoelektrana

Federalna vlada utvrdila je 15. jula Prijedlog zakona o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda preduzeća ostvarenih radom termoelektrana kojim se utvrđuju obveznici, visina i način izdvajanja i usmjeravanja dijela prihoda poduzeća ostvarenih radom termoelektrana i korištenjem prostora i infrastrukture na kojem se nalaze instalacije, objekti i postrojenja za proizvodnju električne energije odlagališta šljake, pepela i sličnog otpada nastalog radom termoelektrana, te deponije uglja.

Nacrt ovog zakona prethodno je usvojen u oba doma Parlamenta FBiH uz ocjenu da predstavlja vrlo dobru osnovu za izradu prijedloga zakonskog rješenja. Prijedlogom zakona propisana je obaveza javnih poduzeća i drugih pravnih osoba, koja ostvaruju prihod radom termoelektrana,

da za prostore na kojima su izgrađene termoelektrane ili na kojima se nalaze instalacije za proizvodnju električne energije, odlagališta šljake, pepela i sličnog otpada nastalog radom termoelektrana, te deponije uglja, plaćaju novčani iznos naknade jedinicama lokalne samouprave (općinama i gradovima) u FBiH u skladu sa odredbama ovog zakona.

Ova naknada uplaćuje se u budžet općine odnosno grada, na čijem području se nalaze termoelektrane, instalacije ili zemljište na kojem se vrši odlaganje šljake, pepela i sličnog otpada, kao i deponije uglja, a iznosi 0,0015 KM po kilovatsatu proizvedene električne energije,

Visina naknade procentualno se usklađuje sa svakim povećanjem, odnosno smanjenjem cijene električne energije koju utvrđuje nadležno regulatorno tijelo za električnu energiju FBiH i primjenjuje se od dana povećanja odno-

sno smanjenja cijene električne energije.

Sredstva ostvarena po osnovu ovog zakona vode se na posebnu računovodstvenu budžeta općina, odnosno grada i koriste namjenski za poboljšanje životnih uvjeta građana, a naročito za finansiranje ili učešće u finansiranju projekata iz oblasti zaštite okoliša, energetske efikasnosti i slično. Također predviđeno je njihovo korištenje za izgradnju komunalnih infrastrukturnih objekata, kao i gradnju objekata za poboljšanje zdravlja i kvaliteta života (vodovod, kanalizacija, centralno grijanje, lokalni putevi, mostovi, zdravstveni objekti i oprema), finansiranje projekata za lokalni ekonomski razvoj i slično.

Ova oblast koja je u nadležnosti entiteta, a odnosi se na pitanje naknade za degradaciju prostora je na različite načine uređena u RS i FBiH, s tim da jedino građani dijela FBiH na čijem se području nalaze termoelektrane nisu obuhvaćeni zakonskom regulativom plaćanja naknade iz dijela prihoda koji se ostvare radom termoelektrana, pa su time neravnopravni u odnosu na druge građane u FBiH i Republici Srpskoj.

Donošenje ovog zakona je neophodno s ciljem ostvarivanja ustavom zagarantiranog prava građana na jednakost pred zakonom.

Inače, pravo na benefite po sličnom osnovu u FBiH već ostvaruju građani općina na čijem se području nalaze hidroakumulacije i to temeljem Zakona o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda poduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacionih objekata. Na taj način, prema podacima iz 2010. godine, sedam općina u FBiH naplatilo je ukupno 41,4 miliona konvertibilnih maraka.

Termoelektrane su locirane u dvije općine, Tuzli i Kaknju, a primjena ovog zakona predviđena je od 1.1. 2015. godine.

Prijedlog zakona o dopunama Zakona o eksproprijaciji

Federalna vlada utvrdila je 15. jula Prijedlog zakona o dopunama Zakona o eksproprijaciji i uputila ga u parlamentarnu proceduru po hitnom postupku.

U obrazloženju je navedeno da su se Zavisno društvo

Rudnici Kreka obratili JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo 26. maja 2014. godine sa prijedlogom za preduzimanje hitnih aktivnosti na pokretanju inicijative za izmjenu Zakona o eksproprijaciji.

Predložena je izmjena kojom bi se omogućilo da se u svojstvu korisnika eksproprijacije pojavi i zavisno društvo

koje je u stopostotnom vlasništvu javnog preduzeća. S obzirom na to da se zakonodavac opredijelio da javna preduzeća budu korisnici eksproprijacije, smatramo opravdanim da i zavisna društva (rudnici) koji su u njihovom stopostotnom vlasništvu zadrže status korisnika eksproprijacije, tim prije što su prema ranijim rješenjima imali svojstvo korisnika eksproprijacije.

Predloženo je, izuzetno, za bespravno izgrađene stambene objekte i pripadajuće pomoćne objekte koji su izgrađeni do 31.12. 2013. godine u granicama odobrenog rudarskog eksploatacionog polja, da graditelju, odnosno njegovom pravnom sljedniku ili nasljedniku pripada pravo na naknadu u visini građevinske vrijednosti tog objekta. Pravo na ovu naknadu pripada samo graditelju koji je u bespravno izgrađenom stambenom objektu na dan 31.12. 2013. godine imao prijavljeno prebivalište, odnosno boravište, što se dokazuje potvrdom nadležnog organa.

Rudnici Kreka obrazložili su ovu inicijativu problemima na području Rudnika Šikulje u Lukavcu, odnosno konstantnim pritiscima od strane mještana i lokalnih zajednica ovog područja, te provedenim i najavljenim blokadama radova u ovom rudniku sa zahtjevom za isplatu naknade za bespravno izgrađene stambene objekte u postupku eksproprijacije. Također, u Rudniku Dubrave u okvirima odobrenog eksploatacionog polja postoje izgrađeni stambeni objekti koje je potrebno rješavati u narednom periodu, a koji su građeni bez urbanističko-građevinske dokumentacije.

O prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi

Vlada FBiH nije prihvatila Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, čiji je predlagatelj Klub poslanika Narodne stranke Radom za boljitak u Predstavničkom domu Parlamenta FBiH.

Kako se ističe, predloženi tekst Zakona nije prihvatljiv, prije svega, što se posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća ne može izdvajati po istom osnovu dva puta. Naime, predloženim tekstom Zakona se iza člana 180. dodaje novi član koji predviđa izdavanje po istom osnovu kao i član 180. Zakona, s razlikom u procentu i obveznicima izdvajanja.

Predloženi tekst Zakona predviđa izdavanje od tri posto, što bi značilo dodatno opterećenje za sva pravna lica i građane koji obavljaju samostalnu djelatnost i državne organe svih nivoa vlasti u FBiH, jer je već odredbom člana 180. utvrđena obaveza u visini od 0,5 posto. Pored toga, posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća zakonski ne može biti uplaćivana na različite račune.

Za posebnu naknadu za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća iz člana 180. Zakona, Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda utvrđene su vrste prihoda, kao i način njihove uplate i raspodjele, te nije moguće istu vrstu prihoda prikupljati u drugom procentu i usmjeravati na neki drugi račun. Ukoliko je namjera obezbjeđivanje dodatnih sredstava za saniranje posljedica konkretne prirodne nesreće kroz selektivno dodatno opterećenje pravnih osoba,

građana i državnih tijela u FBiH, onda to treba biti predmet drugog zakona, koji bi imao vremensko ograničenje.

Utvrđen Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo

Vlada FBiH utvrdila je na sjednici od 2. jula Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo u skladu s odlukama Ustavnog suda BiH, te Odlukom Evropskog suda za ljudska prava.

Predloženim izmjenama i dopunama zakona utvrđuje se pravo na naknadu od FBiH, utvrđenu po prosječnoj cijeni kvadrata stana u FBiH prema posljednjem podatku Federalnog zavoda za statistiku objavljenom na dan stupanja na snagu ovog zakona, umanjenu za amortizaciju stana po stopi od jedan posto godišnje.

Izmjenama su regulisane pravne situacije u kojima se ostvaruje pravo na naknadu, odnosno kada se to pravo isključuje nosiocu prava iz kupoprodajnog ugovora koji je zaključio pravno obavezujući ugovor o otkupu stana, a u svjetlu implementacije presude Ustavnog suda BiH, odnosno presude Evropskog suda za ljudska prava.

Novim članom 39e određeno je da je nosiocu prava iz kupoprodajnog ugovora koji je zaključio pravno obavezujući ugovor iz člana 39 stav 1 Zakona, a koji je napustio stan u FBiH i nakon toga iz istog stambenog fonda ili novoosnovanih stambenih fondova oružanih snaga država nastalih iz bivše SFRJ stekao novo stanarsko pravo ili pravo koje odgovara tom pravu, sticanjem novog stana raskinut ugovor o otkupu stana u FBiH, te nema pravo na povrat stana, pravo na upis prava vlasništva nad tim stanom niti pravo na naknadu.

Nosilac prava iz kupoprodajnog ugovora koji je zaključio pravno obavezujući ugovor iz člana 39 stav 1 Zakona, koji je nakon 14. decembra 1995. godine ostao u službi u oružanim snagama izvan teritorija BiH, a nije stekao novo stanarsko pravo ili pravo koje odgovara tome pravu, umjesto upisa prava vlasništva po zaključenom ugovoru ima pravo na naknadu od FBiH, utvrđenu po prosječnoj cijeni kvadrata stana u FBiH prema posljednjem podatku Federalnog zavoda za statistiku objavljenom na dan stupanja na snagu ovog zakona, umanjenu za amortizaciju stana po stopi od jedan posto godišnje.

Nosilac stanarskog prava ili njegov bračni drug s kojim živi u braku nakon napuštanja prijeratnog stana koji nije zaključio pravno obavezujući ugovor o otkupu stana, a koji nije stekao novo stanarsko pravo ili pravo koje odgovara tom pravu, a čiji je zahtjev za povrat stana odbijen u skladu s članom 3a. Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima nakon stupanja na snagu Presude Ustavnog suda BiH, ima pravo na naknadu od FBiH, utvrđenu na način iz stava 2. ovog člana.

Nosilac stanarskog prava ili njegov bračni drug s kojim živi u braku nakon napuštanja prijeratnog stana koji nije zaključio pravno obavezujući ugovor o otkupu stana, a koji je stekao novo stanarsko pravo ili pravo koje odgovara tom pravu nema pravo na povrat stana niti pravo na naknadu od FBiH.

Stavovima 3 i 4 ovog člana regulisane su pravne situacije u kojima se ostvaruje pravo na naknadu odnosno kada se to pravo isključuje nosiocu stanarskog prava ili njegovom bračnom drugu s kojim živi u braku nakon napuštanja prijeratnog stana koji nije zaključio pravno obavezujući ugovor o otkupu stana.

Utvrđen Prijedlog zakona o gasu u FBiH

Federalna vlada je na sjednici održanoj 2. jula utvrdila

Prijedlog zakona o gasu FBiH kojim se uređuju strategija, politika i planiranje razvoja gasnog sektora, učesnici u gasnom sektoru, pravila i uslovi za obavljanje energetske djelatnosti u sektoru prirodnog gasa, razdvajanje djelatnosti i funkcionisanje gasnog sektora, operatori sistema, pristup treće strane sistemu za prirodni gas, tržište gasom i regulisanje tržišta.

Prijedlogom se utvrđuju i nadležnosti Regulatorne komisije u gasnom sektoru, energetske dozvole, licence i tehnički propisi, izgradnja i rekonstrukcija infrastrukturnih objekata, prava i obaveze proizvođača, snabdjevača i kupaca gasa, sigurnost snabdjevanja gasom i mjere u slučaju poremećaja na tržištu gasa, upravni nadzor i inspekcija, te druga pitanja od značaja za gasni sektor u FBiH.

Reguliranje transporta prirodnog gasa, međunarodna trgovina, upravljanje, balansiranje i pomoćne usluge transportnog sistema, nisu predmet ovog zakona.

Osnovni ciljevi ovog zakona su obezbjeđenje kontinuiranog, sigurnog i kvalitetnog snabdjevanja kupaca prirodnim gasom, uključivanje u međunarodno tržište prirodnim gasom, preko jedinstvenog tržišta prirodnog gasa u BiH, obezbjeđenje usklađenosti tržišta i kompatibilnosti sistema prirodnog gasa BiH sa drugim regionalnim i evropskim tržištima i sistemima.

Također, ciljevi su podsticanje održivog razvoja tržišta prirodnog gasa, energijska efikasnost, zaštita okoliša u skladu sa propisima i domaćim i međunarodnim standardima, zaštita interesa korisnika sistema, obezbjeđenje transparentnih i nediskriminatornih tarifa za proizvodnju, distribuciju i snabdjevanje prirodnim gasom, obezbjeđenje pristupa sistemu na nediskriminatoran, transparentan način koji odražava stvarne troškove, obezbjeđenje da distributivni i transportni sistemi funkcionišu putem subjekata koji su nezavisni po formi, organizaciji i odluci-

vanju od drugih aktivnosti koje nisu vezane za distribuciju i transport.

Ovim zakonom želi se postići i obezbjeđenje uslova kojim se izvorima biogasa i drugim tipovima gasa iz biomase omogućava nediskriminatoran pristup gasnom sistemu, uz uvažavanje neophodnih zahtjeva kvaliteta, tehničkih propisa i sigurnosnih standarda, obaveza vršenja javne usluge preduzeća za prirodni gas i zaštita prava socijalno ugroženih kupaca.

Uredba o postupku procjene uticaja propisa

Federalna vlada donijela je 2. jula na sjednici Uredbu o postupku procjene uticaja propisa kojom se uređuje postupak procjene uticaja zakona i drugih propisa koje pripremaju ili donose federalna ministarstva, federalne uprave, upravne organizacije, stručne i zajedničke službe i druga tijela FBiH.

Opći cilj procjene uticaja propisa je stvaranje uslova za izradu kvalitetnijeg propisa kroz identifikovanje problema, uzroka, ciljnih grupa, te razloga zbog kojih problem nije mogao biti riješen postojećim regulatornim okvirom ili primjenom nenormativnog rješenja, a sve u svrhu odabira najkorisnijeg rješenja.

Posebni ciljevi procjene uticaja propisa su osiguranje saradnje i međuresorne koordinacije obrađivača radi jednostavnijeg i bržeg integrisanja zajedničkih ciljeva s prioritetima i politikama Vlade FBiH.

Također, na ovaj način se sigurava transparentnost kroz provođenje međuinstitucionalnih konsultacija na vertikalnom i horizontalnom nivou, kao i konsultacija sa zainteresovanom javnošću i stručnjacima sa interesom u predmetnoj oblasti, tokom postupka izrade i predlaganja novog ili izmjene postojećeg propisa, te definiranje alternativnih rješenja propisu. Kao jedan od posebnih ciljeva naveden je doprinos efikasnijem korištenju budžetskih sredstava.

Ovom uredbom otklanjaju se nedostaci važećeg pravnog okvira, te precizira primjena metodologije procjene uticaja propisa kao ključnog instrumenta za usmjerenje u pravcu jasnog, transparentnog i efikasnog zakonodavstva, kojim se istovremeno umanjuje rizik od negativnih efekata.

Uredba o kriterijima za dodjelu sredstava za otklanjanje posljedica prirodne nepogode i obnovu područja zahvaćenih prirodnom nepogodom

Vlada FBiH je donijela Uredbu koja utvrđuje kriterije za dodjelu sredstava za otklanjanje posljedica prirodne nepogode i obnovu područja zahvaćenih prirodnom nepogodom.

Uredbu primjenjuje Fond za potporu nastradalim područjima od prirodne nepogode na teritoriju FBiH sukladno nadležnostima utvrđenim Zakonom o osnivanju Federalnog fonda za potporu nastradalim područjima od prirodne nepogode na teritoriji FBiH i njegovim statutom.

Kriteriji propisani ovom uredbom primjenjuju se na fizičke i pravne osobe predviđene člankom 10. stavak 1. Zakona o financiranju potpore za otklanjanje posljedica prirodne nepogode i obnovu područja zahvaćenih prirodnom nepogodom. Također, kriteriji se primjenjuju i na općine koje se pojavljuju kao korisnici sredstava Fonda.

Među kriterijima koje mora ispunjavati fizička osoba je da je državljanin BiH i da je u vrijeme prirodne nepogo-

de proglašene Odlukom o proglašenju stanja prirodne nepogode na području FBiH uzročne obilnim kišnim padavinama, imala imovinu na teritoriji općine zahvaćene prirodnom nepogodom. Kriterij je i da joj je odlukom nadležnog povjerenstva utvrđen nastanak štete na imovini i da je šteta prouzročena prirodnom nepogodom.

Pravo na dodjeljivanje sredstava ne može ostvariti više od jedne osobe iz pripadajućeg kućanstva.

Za dodjeljivanje sredstava pravna osoba mora ispunjavati uvjete da je u vrijeme prirodne nepogode obavljala gospodarsku djelatnost za koju je registrirana, te da je odlukom, nadležnog povjerenstva, na njenoj imovini utvrđen nastanak štete prouzročene prirodnom nepogodom.

Sredstava će biti dodijeljena općinama na čijoj je teritoriji usljed prirodne nepogode nastala šteta na infrastrukturnim objektima, ili da je na teritoriji općine usljed prirodne nepogode došlo do aktiviranja klizišta, odnosno da postoji objektivna opasnost od aktiviranja klizišta.

Uredba donesena na sjednici 13. 8. stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

Zaključci povodom informacije o augustovskim poplavama

Vlada FBiH je, na sjednici održanoj 13. 8. u Sarajevu, u sklopu redovnog praćenja stanja na poplavljenim područjima, usvojila Informaciju o posljednjim augustovskim poplavama na području FBiH u 2014. godini, koju je pripremila Federalna uprava civilne zaštite.

Federalna vlada donijela je zaključke kojim od vlada kantona i načelnika općina koji su proglasili stanje prirodne nesreće traži da joj hitno dostave podatke o broju kuća i stanova koje je, prema procjenama nadležnih kantonalnih i općinskih službi, potrebno hitno sanirati i procjene sredstava za njihovu obnovu, te sačine informaciju o dosad poduzetim mjerama u vezi sa saniranjem ovih objekata.

Od načelnika općina koje su proglasile stanje prirodne nesreće traži da hitno dostave podatke o broju kuća koje je zbog djelovanja klizišta potrebno ponovo izgraditi za osobe kojima su kuće porušene i moraju biti izgrađene na drugim lokacijama. Od načelnika ovih općina Vlada FBiH, također, traži da je hitno informišu o dodjeli zamjenskog zemljišta i procedurama koje se provode na osiguranju adekvatnih lokacija za izgradnju novih stambenih objekata.

Vlada je zadužila federalna ministarstva, federalne uprave i federalne upravne organizacije, Generalni sekretarijat i Federalni štab civilne zaštite da, u roku od sedam dana, za Vladu pripreme izvještaje o pruženoj pomoći i sanaciji šteta u područjima nastradalim od prirodne nesreće (poplave i klizišta) u maju i augustu 2014. godine. Generalni sekretarijat će, na bazi ovih izvještaja, pripremiti cjelovitu informaciju koju će premijer FBiH, nakon razmatranja na sjednici Vlade, dostaviti Parlamentu FBiH.

Usvojeno je i nekoliko zaključaka koje je predložila Federalna uprava civilne zaštite, a kojima se nalažu preventivne mjere na zaštiti i spašavanju, odnosno saniranju posljedica prirodne nesreće, ta na popuni i opremanju Specijalističke jedinice zaštite i spašavanja i ostalih službi civilne zaštite.

Neto plata

Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenome u pravnim osobama BiH za maj 2014. iznosila je 830 KM, što pokazuje nominalni pad za 0,9% u odnosu na decembar 2013. godine.

Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća za maj 2014. u odnosu na isti mjesec prošle godine nominalno je niža za 0,2%.

Izvoz

U razdoblju I-VI 20. godine izvoz je iznosio 4 milijarde 183 milijuna

KM, što je za 0,5% manje nego u istom razdoblju

2013. godine, dok je uvoz iznosio 7 milijardi 616 milijuna KM, što je za 5,1% više nego u istom razdoblju prethodne godine. Pokrivenost uvoza izvozom je iznosila 54,9%, dok je vanjskotrgovinski robni deficit iznosio tri milijarde 433 milijuna KM.

Izvoz u zemlje CEFTA je iznosio 609 milijuna KM, što je za 0,6% više nego u istom razdoblju 2013. godine, dok je uvoz iznosio 816 milijuna KM, što je za 10,1% više nego u istom razdoblju prethodne godine. Pokrivenost uvoza izvozom je iznosila 74,7%.

Izvoz u zemlje Evropske unije je iznosio tri milijarde 78 milijuna KM, što je za 2,3% manje nego u istom razdoblju 2013. godine, dok je uvoz iznosio četiri milijarde 587 milijuna KM, što je za četiri posto više nego u istom razdoblju prethodne godine. Pokrivenost uvoza

izvozom je iznosila 67,1%.

U junu 2014. godine na mjesečnom nivou zabilježen prosječan pad cijena za 0,2%.

Cijene proizvoda i usluga koje se koriste za osobnu potrošnju u BiH mjerene indeksom potrošačkih cijena, u junu 2014. godine u odnosu na maj 2014. godine, u prosjeku su zabilježile pad nivoa cijena za 0,2%.

Posmatrano po odjeljcima prema namjeni potrošnje (COICOP), u junu 2014. godine u odnosu na maj 2014. godine, u prosjeku je zabilježen pad cijena u odjeljcima

Hrane i bezalkolnih pića za 0,3%, Odjeće i obuće za 0,5%, Stanovanja, vode, električne energije, plina i drugih energenata za 0,4%, Namještaja, kudanskih uređaja te redovnog održavanja kude i Prijevoza za 0,1% te Ostalih dobara i usluga za 0,3%.

Posmatrano po odjeljcima prema namjeni potrošnje (COICOP), u junu 2014. godine u odnosu na maj 2014.

godine, u prosjeku je zabilježen rast cijena u odjeljcima Alkoholna pića i duhan za 0,3%, Rekreacija i kultura za 0,4% te Restorani i hoteli za 0,1%.

Godišnja deflacija u junu 2014. godine iznosi 1,4%.

Cijene u junu 2014. u odnosu na juni 2013. godine u prosjeku su niže za 1,4%.

Prosječni pad cijena je zabilježen u odjeljcima Hrana i bezalkoholna pića za 4,2%, Odjeća i obuća 4,9%, Stanovanje, voda, električna energija, plin i drugi energenti za 0,4%, Namještaj, kudanski uređaji i redovno održavanje kude za 1,2% te Prijevoz za 0,1%.

Prosječni rast cijena zabilježen je u odjeljcima Alkoholna pića i duhan za 5,4%, Zdravstvo za 0,3%, Komunikacija

Indeksi potrošačkih cijena

Ukupan indeks potrošačkih cijena u julu 2014. godine niži je za 0,6% u odnosu na prethodni mjesec.

Posmatrano po odjeljcima COICOP klasifikacije (Classification of Individual Consumption by Purpose), rast cijena registrovan je u odjeljcima: Alkoholna pića i duhan i Rekreacija i kultura za 0,8%, Namještaj, kućanski uređaji i redovno održavanje kuće za 0,5% i Zdravstvo i Ostala dobra i usluge za 0,1%.

Cijene su niže u odjeljcima Odjeća i obuća za 7,7%, Hrana i bezalkoholna pića za 0,9% i Prevoz za 0,1%.

U ostalim odjeljcima cijene se nisu mijenjale u ovom mjesecu.

Ukupan indeks potrošačkih cijena u julu 2014. godine niži je za 0,7% u odnosu na isti mjesec prethodne godine, a u odnosu na decembar 2013. godine nije se mijenjao.

Za sedam mjeseci ove u odnosu na isti period prethodne godine ukupan indeks potrošačkih cijena je niži za 1,1% isto kao i u posljednjih 12 u odnosu na prethodnih 12 mjeseci.

Ukupan indeks potrošačkih cijena u julu 2014. godine je niži za 1,0% u odnosu na prosjek 2013. godine.

Prosječna neto plaća

Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenom za juni 2014. godine, u Federaciji BiH, iznosi 827 KM, i nominalno je niža za 1,0%, a realno za 0,9%, u odnosu na prethodni mjesec.

U odnosu na isti mjesec prethodne godine prosječna mjesečna isplaćena neto-plaća po zaposlenom za juni 2014. godine, nominalno je viša za 0,2%, a realno za 1,3%.

Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda

U julu 2014. godine ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda niži je za 0,2% u odnosu na prethodni mjesec.

Posmatrano prema glavnim industrijskim grupacijama ukupan indeks cijena energije i intermedijarnih proizvoda osim energije niži je za 0,4%, a kapitalnih proizvoda za 0,3%. Rast indeksa cijena je registrovan/registriran u grupaciji netrajnih proizvoda za široku potrošnju za 0,3%.

U grupaciji trajnih proizvoda za široku potrošnju indeks cijena se nije mijenjao u ovom mjesecu.

Posmatrano prema područjima KD-a, indeks cijena je niži za 0,7% u području Proizvodnje i snabdijevanja/opskr-

be električnom energijom, gasom, parom i klimatizaciji, u području Snabdijevanja vodom; uklanjanja otpadnih voda, upravljanja otpadom te djelatnosti sanacije okoliša niži je za 0,6%, u području Vađenja ruda i kamena niži je za 0,3% i u području Prerađivačke industrije niži je za 0,2%.

Posmatrano po oblastima, najveći pad indeksa cijena je registrovan kod Proizvodnje ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda za 1,8%. Najveći rast indeksa cijena je registrovan/registriran kod Proizvodnje odjeće za 5,5%.

U ostalim oblastima indeksi cijena se nisu značajnije mijenjali.

Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u julu 2014. godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine niži je za 1,7%, a u odnosu na decembar/prosinac 2013. godine niži je za 1,9%.

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem tržištu

U julu 2014. godine indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem tržištu niži je za 0,1% u odnosu na prethodni mjesec, u odnosu na isti mjesec prethodne godine niži je za 1,3%, a u odnosu na decembar/prosinac 2013. godine niži je za 2,8%.

U ovom mjesecu najveći pad indeksa cijena registrovan je u oblasti Proizvodnje ostalih nemetalnih mineral-

nih proizvoda za 1,9%. Najveći rast indeksa cijena je registrovan u oblasti Proizvodnje baznih metala za 1,4%.

U ostalim oblastima indeksi cijena se nisu značajnije mijenjali.

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda na inostranom/inozemnom tržištu

U julu 2014. godine indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda na inostranom tržištu niži je za 0,4% u odnosu na prethodni mjesec, u odnosu na isti mjesec prethodne godine niži je za 2,4%, a u odnosu na decembar 2013. godine niži je za 0,6%.

U ovom mjesecu najveći pad indeksa cijena je registrovan u oblasti Proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom, gasom, parom i klimatizaciji za 9,5%. Najveći rast indeksa cijena je registrovan u oblasti Proizvodnje odjeće za 8,1%.

U ostalim oblastima indeksi cijena se nisu značajnije mijenjali.

Zaštita prava intelektualnog vlasništva

Prema godišnjem izvještaju Evropske komisije o carinskim aktivnostima za provedbu prava intelektualnog vlasništva, carinske službe u EU u 2013. godini zaplijenile su gotovo 36 miliona proizvoda zbog sumnje na povredu prava intelektualnog vlasništva (IPR). Iako je taj iznos manji u odnosu na prethodnih nekoliko godina, vrijednost zaplijenjene robe iznosi više od 760 miliona eura. Izvještaj sadrži i statističke podatke o vrsti, porijeklu i načinu prevoza krivotvorenih proizvoda koji su zaplijenjeni na vanjskim granicama EU.

Komesar za oporezivanje, carine, statistiku, borbu protiv prevara i reviziju Algirdas Šemeta izjavio je: „Inovacije i kreativnost područje su u kojem Evropa kreira vrijednost. Zaštita prava intelektualnog vlasništva ne samo da je važna za zdravlje i sigurnost evropskih potrošača već se njome podupiru rast i otvaranje radnih mjesta u EU. Statistički podaci iz posljednjeg izvještaja pokazuju da su problemom krivotvorenja pogođene sve vrste proizvoda ali dokazuju i da su nadležna tijela uspješna u zapljeljivanju krivotvorenih proizvoda.”

Kategorije proizvoda koji se najčešće zapljeljaju uključuju odjeću (12% ukupno zapljeljjenih proizvoda) i lijekove (10%). Poštanski i kurirski paketi činili su oko 70% carinskih intervencija u 2013. godini, pri čemu se 19% zadržane robe u poštanskom prometu odnosilo na lijekove. Oko 90% ukupno zapljeljjene robe uništeno je ili je pokrenut sudski postupak za utvrđivanje prekršaja. Kina je i dalje glavni izvor krivotvorenih proizvoda jer 66% ukupno zapljeljjenih proizvoda dolazi iz Kine, a 13% iz Hong Konga. Međutim, za određene kategorije proizvoda glavni izvor bile su druge zemlje, npr. najviše krivotvorenih parfema dolazi iz Turske, a najviše krivotvorenih prehrambenih proizvoda iz Egipta.

Kako se ističe u strategiji EU „Europa 2020“, zaštita prava intelektualnog vlasništva temelj je privrede EU i ključni pokretač daljnjeg rasta u oblastima kao što su istraživanje, inovacije i zapošljavanje. Efikasno provođenje prava intelektualnog vlasništva neophodno je i za zdravlje i sigurnost jer određeni krivotvoreni proizvodi (npr. prehrambeni proizvodi, proizvodi za njegu tijela i dječje igračke), koji se proizvode u neregulisanom okruženju, mogu biti ozbiljna prijetnja građanima.

Carinske službe EU imaju ključnu ulogu u sprečavanju unosa proizvoda za koje postoji sumnja na povredu prava intelektualnog vlasništva u EU. Evropska komisija od 2000. godine objavljuje godišnje izvještaje o carinskim aktivnostima povezanim s provedbom prava intelektualnog vlasništva. Ti se izvještaji temelje na podacima koje Komisiji dostavljaju nacionalne carinske uprave te čine dragocjen

doprinos analizi povrede prava intelektualnog vlasništva u EU koju provode carinske službe, te službama EU kao što je Opservatorij za povrede prava intelektualnog vlasništva.

U junu 2013. godine donesena je nova Uredba o carinskoj provedbi prava intelektualnog vlasništva (MEMO/11/332 i MEMO/13/527). Njome se postrožuju pravila za provedbu prava intelektualnog vlasništva koja primjenjuju carinske službe.

U decembru 2012. godine, Vijeće ministara EU donijelo je carinski akcioni plan EU za borbu protiv povrede prava intelektualnog vlasništva za period od 2013. do 2017. (vidi MEMO/12/967). Strateški ciljevi tog akcionog plana su:

- efikasan nadzor zakonodavstva EU o carinskoj provedbi prava intelektualnog vlasništva,
- borba protiv trgovine robom kojom se krše prava intelektualnog vlasništva u čitavom međunarodnom lancu snabdijevanja,
- zaustavljanje vodećih trendova u trgovini robom kojom se krše prava intelektualnog vlasništva,
- jačanje saradnje s Evropskim opservatorijem za povrede prava intelektualnog vlasništva i tijelima za provedbu zakona.

*Pripremila: L. Sadiković
(l.sadikovic@kfbih.com)*

VIJEĆE EU USVOJILO ZAKLJUČKE O EU ŠUMARSKOJ STRETEGIJI!

Sredinom maja Vijeće je nakon dugog očekivanja donijelo zaključke koji naglašavaju značaj na šumi i drvetom baziranih sektora te posebnu važnost šuma kao podloge za važne strukturne transformacije evropskog društva prema bio-baziranoj zelenoj ekonomiji. Ova stajališta se nastavljaju na izvještaju Komisije iz septembra prošle godine kada su naglašeni svi benefiti koji mo-

gu proizači iz šumarstva i održivog gospodarenja. Kako se sektorska udruženja osjećaju ugrožena postojećom politikom i različitim inicijativama, poput sveprisutnih zatjeva za energijom iz drveta ili pritiskom klimatskih promjena, Vijeće je zaključilo da nove šumarske politike moraju biti koherentne i poticati sinergiju sa ostalim sektorima. Sektorska udruženja poput

CEPF-a (Evropsko udruženje privatnih šumovlasnika) podržavaju ove stavove i ističu da treba snažnije uključiti i mjere ruralnog razvoja kako bi se dostigli EU 2020 ciljevi. http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/agricult/142685.pdf
www.fda.gov/downloads/Food/Guidance-Regulation